

Acad. Prof. Marius Porumb

Date personale:

Data și locul nașterii: 9 octombrie 1943, Grozești, județul Lăpușna

Adresa: Str. Mikszath Kalman nr. 3
RO 400503, Cluj-Napoca

Adresa de corespondență:

Institutul de Arheologie și Istoria Artei

Str. Mihail Kogălniceanu nr.12-14, clădirea nouă.

400084 Cluj-Napoca

Tel.: 0264 591125 (institut)

Fax: 0264 594470

E-mail: marpoacd@yahoo.com

Studii

- 1957-1961: Liceul Gh. Șincai Baia Mare
- 1961-1966: Facultatea de Istorie și Filosofie, Universitatea Babeș-Bolyai
- 1973: Doctor în istorie, specialitatea istoria artei, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca (cond. științific Acad. Virgil Vătășianu)

Specializări

- 1971: Curs de civilizație și cultură bizantină, Ravenna, Italia
- 1977, 1978, 1980, 1981, 1984: Cursuri de civilizație bizantină, Bari, Italia

Experiența științifică și profesională

Evoluție profesională

- 1966-1990: Cercetător științific, Institutul de Istorie și Arheologie, Cluj-Napoca
- 1990-1992: Cercetător principal. III, Director adj., Institutul de Arheologie și Istoria Artei, Cluj-Napoca
- 1992-1994: Cercetător principal II
- 1992-prezent: Director Institutul de Arheologie și Istoria Artei, Cluj-Napoca
- 1993-2009: Membru corespondent al Academiei Române
- 1994-prezent: Cercetător principal I, Director al Institutul de Arheologie și Istoria Artei Cluj-Napoca
- 2009-prezent: Membru titular al Academiei Române

Activitate didactică

- din 1990: Conducător științific de doctorat în istorie, specializarea istoria artei, Universitatea Babeș-Bolyai
- 1990: Cursuri la Universitatea din Chișinău
- 1984-1985: Cursuri postuniversitare la invitația Academiei de Arte București
- din 2000: Profesor asociat la Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca
- membru al Marelui Senat al Universității Babeș-Bolyai Cluj Napoca

Limbi străine: franceză, italiană, maghiară, germană.

Funcții și responsabilități

- 1985: Membru al Institutului Magna Graecia din Taranto – Italia
- **1990-1992: Membru al Comitetului Național a Muzeelor și Colecțiilor**
- 1996-2001 Vicepreședinte Comisia Națională a Monumentelor Istorice
- **Membru ICOMOS** (Consiliul Internațional pentru protecția monumentelor istorice al UNESCO)
- **Membru CIHA** (Consiliul Internațional de Istoria Artei)
- **Fondator și redactor responsabil al primei reviste de artă medievală din România “Ars Transsilvaniae”**
- Membru al Arbeitskreis fur Siebenburgische Landeskunde e.V. Heidelberg
- Președinte al Asociației “Ars Transsilvaniae” - România
- Președinte executiv Fundația “Virgil Vătășianu”
- Președinte al Asociației pentru Relații Culturale între România și Italia (ARCRI)
- **2001-2007: Președinte al Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice**
- **Membru Comisia Națională a Monumentelor din 1994.**
- Membru al Consiliului Științific al Editurii Academiei Române
- Membru al Consiliului științific al Muzeului de Artă Cluj Napoca
- Membru al Consiliului științific al Muzeului Național de Istorie a Transilvaniei
- Membru al Consiliului științific al Muzeului Etnografic al Transilvaniei

Membru în colegii de redacție

- Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie, Cluj-Napoca
- Studii și cercetări de istoria artei, București
- Revue Roumaine de l'histoire de l'art, București
- Buletinul Comisiei Monumentelor Istorice
- Revista Monumentelor Istorice
- Apulum, Acta Musei Apulensis, Alba Iulia
- Acta Musei Napocensis, Cluj Napoca

- Ephememeris Napocensis, Cluj Napoca
- Ars Transsilvaniae, Fondator și redactor responsabil, Cluj Napoca
- Sargetia, Acta Musei Devensis, Deva.
- Biharea, Muzeul Țării Crișurilor, Oradea.
- Terra Sebus, Muzeul de Istorie, Sebeș.

Manifestări științifice internaționale

- 1975: Colocviul internațional de artă postbizantină București-Suceava-Iași
 - 1978: Congresul Internațional Magna Graecia și Bizanțul, Taranto, Italia
 - 1980: Congresul mondial de istorie, București
 - 1980: Colocviul internațional privind arta medievală sud-est europeană, Belgrad, Iugoslavia
 - 1995: Congres Arbeitskreis fur Siebenburgische Landeskunde
 - 2002: Simpozionul „Centenar Virgil Vătășianu”
 - 2004: Simpozionul româno-italian „Ștefan cel Mare 500”, Roma, Italia
 - 2004 Conferința Internațională „Ștefan cel Mare și Matia Corvinul”, Universitatea din Szeged, Ungaria
 - 2008 Convenția internațională a organizațiilor români, 21-27 septembrie 2008, Timișoara
 - 2016 Congresul Național al Istoricilor Români, 25-28 august 2016, Cluj Napoca
- Conferința în plen Aula Magna: Artă și Istorie. Patrimoniul Cultural Național și Istoria românilor.

Călătorii de studii

- Italia (1971, 1977, 1978, 1980, 1981, 1984, 1990, 1991, 1997, 1999, 2004, 2013)
- Grecia și Muntele Athos (1981)
- Franța (1980, 2006)
- Ungaria (1991, 2000)
- Germania (1992, 1995, 1998)

Distincții și premii

- **1995: Diploma de onoare și Medalia Arhivelor Statului Cluj**
- **1997: Diploma de onoare a Muzeului Național Cotroceni**
- **2001: Cetățean de onoare al municipiului Baia-Mare**
- **2002: Cetățean de onoare al municipiului Cluj-Napoca**
- **2002: Diploma de onoare a Prefecturii județului Alba**
- **2002: Premiul special la Salonul internațional de carte Oradea 2002 pentru vol. Artă românească, artă europeană. Centenar Virgil Vătășianu.**

- **2002: Cavaler al Ordinului Literelor și Artelor al Republicii Franceze**
- **2002: Decorat cu Ordinul Național Steaua României cu rang de Cavaler**
- **2003: Decorat cu Crucea Transilvană, Arhiepiscopia Ortodoxă Română a Vadului Feleacului și Clujului**
- **2003: Diploma de Excelență, Direcția Județeană pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Național Hunedoara**
- **2004: Laureat al Premiului Virgil Vătășianu, al Fundației Virgil Vătășianu**
- **2004: Diploma și medalia aniversară Centenar muzeal, Muzeul Județean Maramureș**
- **2005: Cetățean de onoare al Comunei Vad, jud. Cluj.**
- **2006: Diploma de onoare a Universității 1 Decembrie 1918, Alba Iulia**
- **2007: Cetățean de onoare al Comunei Călnic, jud. Alba.**
- **2008: Diplomă de Excelență, Consiliul Județean Maramureș**
- **2008: Diplomă de Excelență, Prefectura Județului Maramureș**
- **2009: Diploma membru titular al Academiei Române**
- **2009: Senior al Cetății, trofeu conferit de Primăria municipiului Cluj Napoca**
- **2009: Senator de Onoare, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj Napoca**
- **2010: Diploma Meritul Academic a Academiei Române**
- **2010: Diploma de Onoare, Arhivele Naționale, Cluj Napoca**
- **2011: Diploma de Onoare a Patriarhiei Ortodoxe Române**
- **2012: Premiul Media de Excelență, Cluj Napoca 2012**
- **2013: Diploma „Onoare pentru Cluj – 2013”, Prefectura Județului Cluj**
- **2013: Diploma de Excelență, Consiliul Județean Cluj**
- **2014: Diploma Bene Merenti, Biblioteca Județeană „Petre Dulfu” Baia Mare**
- **2015: Doctor Honoris Causa al Universității din Oradea**
- **2016: Decorat cu Crucea Voievodala a Maramureșului, Episcopia Ortodoxă Română a Maramureșului și Sătmăruului**
- **2016: Decorat cu Ordinul Național Steaua României cu rang de Ofițer.**

Referințe

- *Enciclopedia istoriografiei românești*, Ed. Științifică și Enciclopedică, București, 1978, p.273.
- Vasile Drăguț, *Cercetări cu privire la arta medievală românească*, în vol. *Istoria științelor în România*. Istoriografia de artă, Ed. Academiei, București, 1979, p.175.
- *Nemuritorii. Academicienii români*, București, 1994, p.254-256.
- *Nemuritorii. Academicienii români*, București, 1995, p.243-245.
- Dorina Rusu, *Membrii Academiei Române (1866-1996)*, Iași, 1996, p. 295.
- Dorina Rusu, *Membrii Academiei Române (1866-1999)*, Editura Academiei Române, București, 1999, 430-431
- Nicolae Edroiu, în *Transylvanian Review*, VIII, 1999, nr. 3, p. 155-157.
- Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial, Casa cărții de știință, Cluj-Napoca 2000, p.266
- *Artă, istorie, cultură. Studii în onoarea lui Marius Porumb*, Editura Nereamia, Cluj-Napoca, 2003.

- *Dicționar Enciclopedic*, vol. V, Editura Enciclopedică, București, 2004, p. 462.
- Dan Fornade, *Personalități clujene (1800-2007)*, Casa cărții de știință, Cluj-Napoca, 2007, p.499-500
- *Dicționarul Personalităților din România*, Biografii contemporane, Editura Anima, București, 2012, p.396-397.
- Răzvan Theodorescu, *Un învățat patriot*, în *Apulum, Acta Musei Apulensis*, Alba Iulia, L, 2013, p.XII-XIII.
- Ana Dumitran, *Academicianul Marius Porumb la 70 de ani*, în *Apulum, Acta Musei Apulensis*, Alba Iulia, L, 2013, p. 1-17.
- Grigore Arbore, *Universul cărturarului. Academicianul Marius Porumb la 70 de ani*, în *Ars Transsilvaniae*, Cluj Napoca, XXIII, 2013, p.5.16.
- Mihai Bărbulescu, *Academicianul Marius Porumb la 70 de ani*, în *Ephemeris Napocensis*, Cluj Napoca, XXIII, 2013, p.7-10.
- Dorina N. Rusu, *Membrii Academiei Române, 1866-2016, Dicționar*, Partea II-a (M-Z), Editura Academiei Române, București, 2016, II, p.417-418.

Acad. Prof. MARIUS PORUMB

BIBLIOGRAFIE

Volume

- *Bisericile din Feleac și Vad, două ctitorii moldovenești din Transilvania*, Editura Meridiane, București, 1968.
- *Icoane din Maramureș – Ikonen aus der Maramureș*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1975.
- *Pictura românească din Transilvania – Die rumänische Malerei in Siebenbürgen (sec. XIV-XVIII)*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1981.
- *Monumente istorice și de artă religioasă din Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului*, Editura Arhiepiscopiei, Cluj-Napoca, 1982 (coordonator și coautor).
- *Studii de istoria artei*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1982 (în colaborare).
- *Dicționar de pictură veche românească din Transilvania (sec. XIII-XVIII)*, Editura Academiei Române, București, 1998.
- *Monumente istorice de pe Valea Arieșului. Itinerarii culturale*, Editura Oscar Print, București, 2001 (în colaborare cu Ioan Opriș, Mihaela Bodea).
- *Biserica arhiepiscopală din Feleac. Ctitorie a lui Ștefan cel Mare*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2003.
- *Istoria românilor*, vol. V, Editura Enciclopedică, București, 2003, (coautor).
- *Istoria românilor*, vol. VI, Editura Enciclopedică, București, 2003, (coautor).
- *Un veac de pictură românească din Transilvania - secolul al XVIII-lea*, Editura Meridiane, București, 2003.

- *Biserica episcopală din Vad. Ctitorie a lui Ștefan cel Mare*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2004.
- *Ștefan cel Mare și Transilvania. Legături culturale și artistice moldo-transilvane în sec. XV-XVI*, Institutul Cultural Român, Cluj-Napoca, 2004.
- *Patrimoniul Cultural al României: Transilvania*, Institutul Cultural Român, Centrul de Studii Transilvane, Cluj Napoca, 2004 (Coordonator și autor)
- *Biserici de lemn din Maramureș*, Editura Academiei Române, București 2005
- *Patrimoniul natural și cultural al României. Munții Apuseni*, Institutul Cultural Român, Centrul de Studii Transilvane, Cluj Napoca, 2006 (coordonator și autor)
- *Istoria Transilvaniei*, vol. III, Institutul Cultural Român, Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2007 (coautor) .
- *Cetatea Câlnic*, Editura Academiei Române, 2007 (în colaborare cu Ciprian Firea).
- *Romania. Patrimoine Mondial .World Heritage*, Editura Institutul Național al Monumentelor Istorice, București, 2007 (coautor).
- *Orgile din România*, Universitatea de Vest din Timișoara, Timișoara, 2008 (coautor).
- *Gheza Vida – Centenar 1913 – 2013*, Editura Academiei Române – Editura Mega Cluj Napoca, 2013, 324 p., (Editor și coautor).
- *Cercetarea Academică Clujeană – Tradiție și performanță*, Editor și coautor, Ed. Academiei Române – Editura Mega, 2016, 200 p.
- *Membrii Academiei Române din Transilvania 1866-2016, Dicționar*, Editura Academiei Române-Editura Mega , 2016 (în colaborare cu Dorina N.Rusu, Stelian Mândruț), 368 p.

Editor, coordonator, prefețe

- *Omaggio a Dinu Adamesteanu*, Editura Clusium, Cluj-Napoca, 1996 (coordonator și autor).
- Virgil Vătășianu, *Metodica cercetării în istoria artei*, Editura Clusium, Cluj-Napoca, 1996 (editor și prefața).
- Virgil Vătășianu, *Arta în perioada Renașterii*, Editura Clusium, Cluj-Napoca, 2000 (editor și prefața).
- Virgil Vătășianu, *Istoria artei feudale în Țările Române*, Editura Fundației Culturale Române, Cluj-Napoca, 2001 (editor și prefața).
- Maria Zintz, *Zugravi din sudul Transilvaniei în secolele XVIII-XIX*, Oradea, 2001 (prefața).
- *Artă românească, artă europeană. Centenar Virgil Vătășianu*, Editura Muzeului Țării Crișurilor, Oradea, 2002 (coordonator și autor).
- Corina Simon, *Artă și identitate națională în opera lui Virgil Vătășianu*, Editura Nereamia Napocae, Cluj-Napoca, 2002 (prefața).
- *Sub zodia Vătășianu. Studii de istoria artei*, Editura Nereamia Napocae, Cluj-Napoca, 2002 (coordonator și autor).
- Daniela Marcu Istrate, *Cahle din Transilvania și Banat de la începuturi până la 1700*, Editura accent, Cluj Napoca, 2004, Cuvânt înainte, p.7-8.
- Agata Chifor, *Imaginarul sacru la Oradea. Între tradiție bizantină și baroc*, Editura Arca, Oradea, 2008, p.5-6 (Prefața)

- Olimpia Coman-Sipeanu, *Icoane pe sticlă din patrimoniul Muzeului Astra din Sibiu. Colecția „Cornel Irimie”*, Editura Astra Museum, Sibiu, 2010.
- Ana Dumitran, Elena Daniela Cucui, Elena Miha, Saveta Florica Pop, *Iacov Zugravul*, Alba Iulia, 2010 (Prefață)
- Ana Dumitran, Elena Daniela Cucui, Saveta Florica Pop, Elena Popescu, *Stan Zugravul*, Editura Altip, Alba Iulia, 2011 (Cuvânt înainte).
- Călin Anghel, *Evoluția urbanistică a orașului Sebeș*, Sebeș, 2011, p.7-10 (Cuvânt înainte).

Studii

- *Contribuții la cunoașterea unui meșter-zugrav din veacul al XVIII-lea – Nistor Zugrav din Feleac*, în *Studia Universitatis, Historia*, 1968, fasc. 1, p.21-30.
- *Icoane ale unui zugrav anonim din veacul al XVI-lea*, în *Acta Musei Napocensis*, 7, 1970, p.575-584.
- *Contribuții la cunoașterea unor zugravi din veacul al XVIII-lea din Transilvania*, în *Acta Musei Napocensis*, VIII, 1971, p.607-622.
- *Ușile împărătești de la Oncești și Budești Susani. Contribuții privind icoanele maramureșene din sec. XVII*, în *Studia Universitatis, Historia*, 16, 1971, fasc. 1, p.30-38.
- *Zugravii icoanelor “Paraclisului nou” din Șcheii Brașovului*, în *Acta Musei Napocensis*, IX, 1972, p.571-585.
- *Zugravii iconostasului bisericii Sf. Nicolae din Hunedoara*, în *Acta Musei Napocensis*, X, 1973, p.677-694.
- *Icoanele moldovenești ale bisericii de lemn din Urisiu de Jos, jud. Mureș*, în *Studia Universitatis, Historia*, 1973, fasc. 2, p.37-43.
- *La tradition artistique byzantine et les icones de Transylvanie*, în vol. IIIe *Congres international d’etudes du Sud-Est Europeen*, București, 1974.
- *Vechi icoane din Șcheii Brașovului (sec.XVI-XVII)*, în *Revista Muzeelor și Monumentelor*, seria Muzeu, 1975, 12, nr.2, p.73-76.
- *Vechi icoane din Maramureș (sec. XV-XVIII)*, în *Studii și Cercetări de Istoria Artei*, tom 22, 1975, p.73-94.
- *Zugravi și centre românești de pictură în Transilvania secolului al XVIII-lea*, în *Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie Cluj-Napoca*, XIX, 1976, p.103-125.
- *veche ctitorie românească – biserica din Cicău (jud. Alba)*, în *Acta Musei Napocensis*, XIII, 1976, p.285-291.
- *Vechi icoane românești din Transilvania (sec. XV-XVI)*, în *Revista Muzeelor și Monumentelor*, seria Monumente istorice și de artă, 1977, 46, nr.1, p.51-61.
- *Zugravi de școală brâncovenească din Transilvania primei jumătăți a secolului al XVIII-lea*, în “Ștefan Meteș la 85 de ani”, Cluj-Napoca, 1977, p.413-416.
- *Ștefan Zuravul de la Ocnele Mari*, în *Acta Musei Napocensis*, XIV, 1977, p.401-406.
- *Inscripții medievale românești din Transilvania*, în *Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie Cluj-Napoca*, XXI, 1978, p.307-318.

- *Biserica ortodoxă din Gârbova de Sus (jud. Alba). Un vechi monument de arhitectură medievală românească*, în *Acta Musei Napocensis*, XV, 1978, p.307-315.
- *Vechi inscripții românești din jud. Mureș (sec. XV-XVIII)*, în *Marisia*, VIII, 1978, p.107-120 (în colaborare cu N. Sabău).
- *Contribuții privind pictura românească din sec. XVIII în jurul orașului Turda*, în *Potaissa*, 1978, p.111-113.
- *Pictura icoanelor din Moisei și iradierea ei în zonele înconjurătoare în veacul al XVII-lea*, în *Marmația*, 4, 1978, p.325-340.
- *Inscripții românești din Transilvania (sec. XIV-XVIII)*, în *Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie Cluj-Napoca*, XXII, 1979, 265-277.
- *Două ctitorii românești din sec.al XVI-lea: biserica Sf. Gheorghe și mănăstirea Lupșa*, în *Acta Musei Napocensis*, XVI, 1979, p.621-631.
- *Relații artistice în pictura românească din Transilvania și Banat în sec. al XVIII-lea*, în *Tibiscus*, V, 1979, p.233-236.
- *Ctitori și artă românească în Transilvania sec. al XV-lea*, în *Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie Cluj-Napoca*, XXIII, 1980, p.97-121.
- *Vechea biserică din Galda de Jos (jud. Alba), un monument al arhitecturii medievale românești din Transilvania*, în *Acta Musei Napocensis*, XVII, 1980, p.517-529.
- *Mihai Viteazul, ocrotitor al artei și culturii românești din Transilvania*, *Potaissa*, II, 1980, p.195-205.
- *Legături artistice și culturale între Țara Maramureșului și celealte ținuturi românești în sec. XVIII*, în *Marmația*, V-VI, 1979-1981, p.513-520 (în colaborare cu I. A. Pop).
- *Artă românească din Transilvania și legăturile sale cu Moldova din timpul lui Ștefan cel Mare*, în *Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie Cluj-Napoca*, XXIV, 1981, p.171-195.
- *Pictura vechilor biserici din Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului*, în *Monumente istorice și de artă religioasă*, Editura Arhiepiscopiei, București, 1982, p.43-52.
- *Biserici de lemn din Țara Maramureșului*, în *Monumente istorice și de artă religioasă*, Editura Arhiepiscopiei, București, 1982, p. 99-130.
- *Vechi biserici românești din sec. XIII-XVI*, în *Monumente istorice și de artă religioasă*, Editura Arhiepiscopiei, București, 1982, p. 75-98.
- *O piesă necunoscută de argintărie de la Matei Basarab*, în *Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie Cluj-Napoca*, XXV, 1982, p.217-221.
- *Vechi inscripții românești din Transilvania*, în *Acta Musei Napocensis*, XX, 1983, p.763-770.
- *Imaginea-document în pictura din Transilvania*, în *Noi cercetări în domeniul istoriei artei românești*, București, 1983, p.68-72.
- *Iacov din Rășinari, pictor al monumentelor românești din zona centrală a Transilvaniei în sec. XVIII*, în *Marisia*, XIII-XIV, 1983-1984, p.387-393.
- *Pictori sălăjeni din sec. al XVIII-lea*, în *Acta Musei Porolisensis*, 8, 1984, p.793-800.
- *Rășinari, un centru de pictură din secolul al XVIII-lea*, în *Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie Cluj-Napoca*, XXVI, 1983-1984, p.377-391.

- *Un valoros ansamblu de pictură și sculptură din secolul al XVIII-lea la Vadul Crișului*, în *Acta Musei Napocensis*, XXI, 1984, p.361-372.
- *Documente privind vechi ctitorii românești din Transilvania*, în *Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie Cluj-Napoca*, XXVII, 1985-1986, p.475-484.
- *Breasla pictorilor români fondată la Gherla în 1777*, în *Acta Musei Napocensis*, XXII-XXIII, 1985-1986, p.611-620.
- *Ctitoria Sărăcineștilor din Sălașul de Sus (jud. Hunedoara)*, în *Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie Cluj-Napoca*, XXVIII, 1987-1988, p.157-176. (în colaborare cu A. A. Rusu)
- *Noi date privind activitatea unor pictori români în Sălaj în secolul al XVIII-lea*, în *Acta Musei Porolissensis*, XII, 1988, p.883-892.
- *500 ani de la zidirea bisericii arhiepiscopale din Feleac, ctitoria lui Ștefan cel Mare, în Îndrumător bisericesc*, Alba Iulia, XII, 1988, p. 29-36.
- *Pictura veche maramureșeană, tezaur de istorie și artă*, în *Îndrumător bisericesc*, Cluj-Napoca, 1989, p.149-151.
- *Frescele de la Răchitova*, în *Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie Cluj-Napoca*, XXIX, 1989, 103-115.
- *Expoziția Icoane vechi românești din Transilvania, un autentic eveniment cultural la Cluj-Napoca*, în *Revista Muzeelor*, XXVII, 1990, nr. 5, p.3-7.
- *Două decenii de afirmare artistică românească. Epoca lui Inochentie Micu*, în *Revue de Transylvanie*, I, 1991, p.54-70.
- *La diffusion de l'art de l'époque de Brancovan en Transylvanie*, în *Ars Transsilvaniae*, I, 1991, p.17-30.
- *L'Association des peintres roumains fondée à Gherla en 1777*, în *Ars Transsilvaniae*, II, 1992, p.49-56.
- *Icoane inedite din Transilvania secolului al XVI-lea*, în *Ars Transsilvaniae*, III, 1993, p.57-64.
- *Arta românească din Transilvania în Epoca lui Ștefan cel Mare*, în *Pagini transilvane*, 1, 1993, Cluj-Napoca, p.79-87.
- *Șcheii Brașovului - un remarcabil centru de pictură din secolul al XVIII-lea*, în *Ars Transsilvaniae*, IV, 1994, p.67-81.
- *Picturile murale și icoanele, tezaur artistic al bisericilor de lemn din Maramureș*, în vol. *Trasee turistice și istorice*, Fundația Hanns Seidel, București, 1994, p.100-106.
- *Pictori și centre artistice din Munții Apuseni în secolul al XVIII-lea*, în vol. *David Prodan - Puterea modelului*, Fundația Culturală Română, Cluj-Napoca, 1995, p.109-114.
- *Inscripții inedite de la Orăștie*, în *Acta Musei Napocensis*, 31.II, 1995, p.275-278.
- *Pictura exterioară din Transilvania (sec. XVIII)*, în *Ars Transsilvaniae*, V, 1995, p.57-68.
- *Coriolan Petranu (1893-1945) - cercetător al artei transilvane*, în *Ars Transsilvaniae*, V, 1995, p.5-14 (în colaborare cu N. Sabău).
- *L'Heritage culturel et ses caractéristiques. Aspects régionaux des l'évolution artistique*, În *Omaggio a Dinu Adamesteanu*, Clusium, Cluj-Napoca, 1996, p.271-276.
- *Catedrala Sf. Treime din Blaj la 1751*, în *Acta Musei Napocensis*, 32.II, 1996, p.353-358.

- *Pictori maramureșeni din sec. XVII-XVIII în colecțiile Muzeului de Artă din Baia Mare*, în *Ars Transsilvaniae*, VI, 1996, p. 49-56.
- *Gheza Vida (1913-1980)*, în *Academica*, revistă de știință, cultură și artă, Academia Română, anul VI, 1996, nr.6-8, p.66.
- *Virgil Vătășianu (1902-1993)*, în *Academica*, revistă de știință, cultură și artă, Academia Română, anul VI, nr.6-8,p.66.
- *Conservarea Patrimoniului cultural prin preluare și revitalizare. Monumente istorice din ținutul Bistriței*, în *Revista Bistriței*, X-XI, 1997, p.241-254.
- *Die Ausmalung der Knesenstiftungen*, în *Transylvanian Review*, VI, 2, 1997, p.3-26.
- *95 ans depuis la naissance de l'academicien Virgil Vătășianu (1902-1993)*, în *Transylvanian Review*, VI, nr. 2, 1997, p.64-67.
- *Profil: Dr. Phil. Christoph Machat*, în *Transylvanian Review*, VI, 1997, nr. 3, p. 38-43.
- *Un portret necunoscut al lui Inochentie Micu de la Mănăstirea Râmeț*, în *Ars Transsilvaniae*, VII, 1997.
- *Sigiliul mănăstirii Vadului*, în *Buletinul Comisiei de heraldică, genealogie și sigilografie a Academiei Române*, I-II, 1995-1996, Cluj-Napoca, 1998, p.131-134.
- *La peinture exterieure de la Transylvanie (XVIIIe siecle)*, în *Transylvanian Review*, VIII, 4, 1999, p.31-55.
- *Der Umgang mit dem Erbe – Bewahrung durch übereignung am Beispiel Nordsiebenbürgens*, în *Ars Transsilvaniae*, VIII-IX, 1998-1999, p. 145-152.
- *Profil: Dinu Adameșteanu*, în *Transylvanian Review*, X, 2001, nr. 2, p. 112-115.
- *Coriolan Petranu (1893-1945) – chercheur de l'art transylvain*, în *Transylvanian Review*, X, 2001, nr. 1, p. 49-58 (în colaborare cu N. Sabău).
- *Maramureș – tezaur de artă românească*, în *Grai maramureșean și mărturie ortodoxă*, Baia Mare, 2001, p. 322-325.
- *Pictura religioasă din Transilvania – document de istorie românească*, în *Logos. Arhiepiscopului Bartolomeu al Clujului la împlinirea vârstei de 80 de ani*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2001, p. 398-402.
- *Rășinari – Centru de pictură din secolul XVIII*, în *Revista Transilvania*, anul XXXI (CVII), Sibiu, 2001, nr.3, p.31-33.
- *Grigore Ranite – un pictor craiovean pelerin în Transilvania*, în *Artă românească, artă europeană. Centenar Virgil Vătășianu*, Editura Muzeului Țării Crișurilor, Oradea, 2002, p. 173-180.
- *Sub zodia Vătășianu*, în *Sub zodia Vătășianu. Studii de istoria artei*, Ed. Nereamia Napocae, Cluj-Napoca, 2002, p. 7-10.
- *Biserica de lemn – credință, istorie și simbol al satului românesc transilvan*, în *Nicula. Icoana neamului*, Ed. Ecclesia, Nicula, 2002, p. 63-67.
- *Pictori din Țara Românească în ținuturile hunedorene în secolul al XVIII-lea*, în vol. omagial Mircea Păcurariu, Cluj-Napoca, 2002, p. 381-384.
- *Centenar acad.Virgil Vătășianu*, în *Academica*, Revistă de știință, cultură și artă editată de Academia Română, anul XII, 138, nr.1, aprilie 2002, p.22-23.
- *Vestigii inedite de la Vad*, în *Ars Transsilvaniae*, XII-XIII, 2002-2003, p. 77-79.
- *Mihai Viteazul, ctitor și ocrotitor al artei și culturii românești din Transilvania*, în vol. *Mihai Viteazul și Transilvania*, Ed. Napoca Star, Cluj-Napoca, 2005, p. 143-152.
- *Artă și artiști la Abrud în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea*, în *Studii de istorie medievală și premodernă. Omagiu profesorului Nicolae Edroiu, membru*

- corespondent al Academiei Române, Presa Universitara Clujeană, Cluj Napoca, 2003, p.177-182.
- *Pictura maramureșeană în secolul al XVIII-lea*, în *Arta istoriei, Istoria artei, Academicianului Răzvan Theodorescu la 65 de ani*, Editura Enciclopedică, București, 2004, p. 197-216.
 - *Date noi privind biserica brâncovenească din Făgăraș*, în *Ars Transsilvaniae*, XIV-XV, 2004-2005, 163-166.
 - *Pictori din secolul al XVIII-lea la Turda și în împrejurimi*, în *Națiune și Europenitate. In Honorem Magistri Camilli Mureșanu*, Editura Academiei Române, București, 2007, p.146-150.
 - *Icônes roumaines du XVI ème siècle en Transylvanie*, în *Ars Transsilvaniae*, XVIII, 2008, p.145-150.
 - *Patrimonium Apulense – un demers necesar*, în *Patrimonium Apulense*, VII-VIII, Alba Iulia, 2008, p. 7-8.
 - *Suzana More Heitel (1947-2008)*, în *Ars Transsilvaniae*, XVIII, 2008, p.195-198.
 - *Prospectul – Partea vizibilă a orgii. Preliminarii la Repertoriul orgilor din România*, în *Ars Transsilvaniae*, XIX, 2009, p.121-130.
 - *De la „Istoria artei feudale în Țările Române” la revista „Ars Transsilvaniae”*, în *Ars Transsilvaniae*, XX, 2010, p. p.5-7.
 - *Icoana românească din Transilvania. Imagine sacră și document de istorie națională*, în *Tabor. Revistă de cultură și spiritualitate românească*, anul IV (2010)., nr. 2, p. 35-40.
 - *Gravorul sibian Georg Beer și antimisul Episcopului Inochentie Micu*, în *Ars Transsilvaniae*, XXI, 2011, p.79-84.
 - *Prof. András Kovács la 65 de ani*, în *Ars Transsilvaniae*, XXI, 2011, p.177-184.
 - *Tezaur de artă veche românească: Opere ale unor pictori din secolul XVIII. Expoziție de icoane, Centrul Cultural Internațional Cetatea Călnic, (cronică) în Ars Transsilvaniae*, XXI, 2011, p.185-186.
 - *Fecioarele înlăcrimate ale Transilvaniei, Expoziție organizată la Muzeul Național al Unirii din Alba Iulia, 14 octombrie – 11 noiembrie 2011, cronică în Ars Transsilvaniae*, XXI, 2011, p. 187-188.
 - *Virgil Vătășianu (1902-1993)*, în *Academica, Revistă editată de Academia Română*, Anul XXII, 257, nr.3, martie 2012, p. 36-37.
 - *Săliștea, mărgăritarul românesc al Ardealului*, în vol. *Picu Pătruț – ultimul mare miniaturist al Europei, Expoziție și catalog*, Ed. Muzeul Țăranului Român, București, 2012, p.9-16.
 - *Săliștea, the Romania Pearl of Transylvania*, în vol. *Picu Pătruț – The Last great Miniaturist of Europe, Exhibition and Catalogue, National Museum of Romanian Peasant*, București, 2012, p.43-50.
 - *Nicolae Cretanul, un pictor de la curtea lui Mihai Viteazul, prezent în Clujul sfârșitului de veac XVI*, în *Mituri și legende din tradiția multimilenară a Clujului*, Casa Cărții de Știință, Cluj Napoca, 2012, p.56.
 - *Itinerarii transilvane ale pictorului David de la Curtea de Argeș*, în vol. *Interferențe intelectuale. Studia in honorem Aurel Chiriac Sexagenarii*, Editura Muzeului Țării Crișurilor, Oradea, 2012, p.433-437.
 - *Academicianului Dinu C.Giurescu omagiu*, în vol. *Destin istoric. In Honorem Dinu C.Giurescu*, Editura Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2012, p.25.
 - *Muzeul Mitropoliei Clujului*, în *Ars Transsilvaniae*, XXII, 2012, p.5-24.

- Acad. Virgil Vătășianu (1902-1993) 110 ani dela naștere, în *Ars Transsilvaniae*, XXII, 2012, p.163-165.
- Prof.univ.dr. Corina Popa, istoric de artă și dascăl devotat al învățământului universitar românesc, *Ars Transsilvaniae*, XXII, 2012, p.167-170.
- Centenar Gheza Vida 1913-2013, în *Academica*. Revista editată de Academia Română, nr.268, Anul XXIII, 2013, nr.2, februarie, p.58-61.
- Maestrul Traian Moldovan la 75 ani, în volumul *Traian Moldovan – Documentar biobibliografic aniversar*, Baia Mare, 2013, p. 5-7.
- Prof.univ.dr. Cornel Tatai-Baltă, dascăl devotat, prestigios istoric și critic de artă, în vol. *Imagine, Tradiție, Simbol. Profesorului Cornel Tatai-Baltă la 70 de ani*, Editura Mega, 2014, p.31-33.
- Argintărie transilvăneană la Muntele Athos, în vol. *Imagine, Tradiție, Simbol. Profesorului Cornel Tatai-Balta la 70 de ani*, Editura Mega, 2014, p.341-347.
- Constantin Brâncoveanu și Transilvania. Arta brâncovenească – simbol al credinței și al neamului românesc, în vol. *Conferința națională Contemporaneitatea tradiției. Identitate și alteritate, 30-31 octombrie 2014*, Baia Mare, Editura Etnologică, București, 2014, p. 33-38.
- Arta brâncovenească în Transilvania, în *Ars Transsilvaniae*, XXIV, 2014, p.5
- Arta brâncovenească din Transilvania, în *Academica*, anul XXIV, 2014, nr.6-7, p.32-34.
- Mitropolia din Dealul Clujului. Pagini de Istoria Bisericii românești din Transilvania (sec.XV-XVI), în *Istoria ca datorie. Omagiu Academicianului Ioan Aurel Pop la împlinirea vârstei de 60 de ani*, Coordonatori Ioan Bolovan, Ovidiu Ghitta, Centrul de Studii Transilvane, Cluj Napoca, 2015, p. 553-558
- Lui Coriolan Horațiu Opreanu la ceas aniversar, în vol. *Ad finem Imperii Romani, Studies in Honour of Coriolan H.Opreanu*, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2015, p.11-12.
- Profesor universitar dr. Dumitru Protase, senior al arheologiei transilvane, dascăl devotat al învățământului universitar românesc, în *Academica*, XXVI, 308, nr.6, iunie, 2016, p.65-66.
- La Centenarul unui mare artist: Paul Erdős, în vol. *Erdős I.Pál, 2 noiembrie 1916 – 17 noiembrie 1997*, Editura Muzeului Sătmărean, 2016, p.5-6.
- Un eveniment expozițional închinat icoanei transilvane, Prefață de Acad. Marius Porumb în vol. *Alexandru Constantin Chituță, Cornel Gaiu, Lacrimile Cerului*, Editura Astra Museum, Sibiu, 2016
- Academicianul Horia Colan – Savant și dascăl devotat al învățământului universitar și al științei românești, în vol. *Academicianul Horia Colan la 90 de ani: O sărbătoare a lumii academice clujene*, Editura Carpatica, Sf. Gheorghe, 2016, p.84-85.

Recenzii

- Corina Nicolescu, *Argintăria laică și religioasă în Țările Române (sec.XIV-XIX)*, București, 1968, în *Studia Universitatis*, Historia, fasc.2,
- Ion Apostol Popescu, *Arta icoanelor pe sticlă de la Nicula*, Ed. Tineretului, 1969, în *Studia Universitatis*, Historia, 1970, fasc. 2, p. 148-149.

- Vasile Drăguț, *Pictura murală din Transilvania (sec. XIV-XVI)*, Ed. Meridiane, București, 1970, în *Studia Universitatis, Historia*, 1971, fasc. 1, p. 130-131.
- Iuliana Dancu, Dumitru Dancu, *Pictura țărănească pe sticlă*, Ed. Meridiane, București, 1975, în *Studii și cercetări de istoria artei*, tom 24, 1977, p. 152-153.
- Cristina Lucia Bica, Iacob Mârza, *Psaltirea lui David cu calendar*, Ed. Meridiane, București, 1977, în *Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie Cluj-Napoca*, XXI, 1978, p. 502-503 (în colaborare cu Nicolae Bocșan).
- André Guillou, *Aspetti della civiltà bizantina in Italia*, în *Studia Universitatis, Historia*, 1978, fasc. 1, p. 77-78.
- Anca Pop Bratu, *Pictura Murală maramureșeană*, Ed. Meridiane, București, 1982, în *Acta Musei Napocensis*, XX, 1983, p. 927-928.
- Horia Medeleanu, *Valori de artă veche românească în colecția Mănăstirii Sfântul Simion Stâlpnicul din Arad-Gai*, Editura Episcopiei Aradului, Arad, 1986, în *Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie Cluj-Napoca*, XVIII, 1987-1988, p. 681-683.
- Ioana Cristache-Panait, *Biserici de lemn, monumente istorice din Episcopia Alba Iuliei, mărturii de continuitate și creație românească*, Ed. Episcopiei Ortodoxe Române, Alba Iulia, 1987, în *Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie Cluj-Napoca*, XXIX, 1988-1989, p. 614-618.
- Costanza Segre Montel, Fulvio Zuliani, *La pittura nell'Abazia di Nonantola. Un refettorio affrescato di età romanica*, Comune di Nonantola, Assessorato alla Cultura, 1991, 192 p., în *Ars Transsilvaniae*, II, p. 214.
- B. Muradin Katalin, *Faragott közsoszékek Erdélyben*, Ed. Metem-Polis, Budapesta-Cluj Napoca, 1994, în *Ars Transsilvaniae*, V, 1995, p. 195.
- Ioan Godea, *Biserici de lemn din România (nord-vestul Transilvaniei)*, Ed. Meridiane, București, 1996, în *Ars Transsilvaniae*, VI, 1996, p. 187.
- Aurel Chiriac, *David Zugravu*, Editura Fundației Culturale Române, București, 1996, în *Ars Transsilvaniae*, VI, 1996, p. 188.
- *Muzeul Național de Artă Cluj. Galeria Națională*, Cluj-Napoca, 1998, în *Ars Transsilvaniae*, VII, 1997, p. 216-217.
- Aurel Chiriac, *Pictura bisericilor de lemn românești din Bihor în secolele al XVIII-lea și al XIX-lea*, Editura Muzeului Țării Crișurilor, Oradea, 1999, în *Ars Transsilvaniae*, VIII-IX, 1998-1999, p. 376-378.
- Tereza Sinigalia, *Mihai Viteazul ctitor*, Ed. Vreamea, București, 2001, în *Ars Transsilvaniae*, X-XI, 2000-2001.
- Demir Dragnev, Igor Cașu, Emil, Dragnev, Virgil Pâslariuc, *Ștefan cel Mare și Sfânt în contextul epocii sale și al posterității*, Editura Civitas, Chișinău, 2004. în *Ars Transsilvaniae*, XIV-XV, 2004-2005, p.243
- Susana Andea, Avram Andea, *Transilvania. Biserici și preoți*, Editura Supergraph, Cluj-Napoca, 2005. în *Ars Transsilvaniae*, XIV-XV, 2004-2005, p.243-244
- Dana Jenei, *Pictura murală gotică din Transilvania*, Ed. Noi Media Print, București, 2007. în *Ars Transsilvaniae*, XVIII, 2008, p. 181-182.
- Felician Roșca, Ștefan Enyedi, Ciprian Firea, *Orga de la Câlnic, jud. Alba. Standardele de restaurare ale unei orgi. Un meșter priceput și orgile lui minunate*, Editura Brumar, Timișoara, în *Ars Transsilvaniae*, XVIII, 2008, p.183.
- Ștefan Ionescu, *Covoare otomane din Transilvania*, Verduci Editore, Roma, 2006, în *Ars Transsilvaniae*, XVIII, 2008, p.188-190.

- Dorina Sabiina Pârvulescu, *Pictura românească din Banat. Secolul al XVIII-lea*, Editura Graphite, Timișoara, 2006, în *Ars Transsilvaniae*, XIX, 2009, p.157-159.
- Walther Konschitzky, *Arhitectura populară din Banat. Stil și ornamentală*, Fundația Interart Triade, Timișoara, 2006, în *Ars Transsilvaniae*, XIX, 2009, p.157-159.
- Walther Konschitzky, *Porțile Timișoarei*, Fundația Interart Triade, Timișoara, 2005, în *Ars Transsilvaniae*, XIX, 2009, p.163-164.
- *Confluente. Repere europene în arta transilvăneană; Convergences. European Landmarks in Transylvanian Arts; Konfluenzen. Europäische Bezüge der siebenburgischen Kunst*, Catalog de expoziție, Concept și coordonare Daniela Dâmboiu, Iulia Mesea, Palatul Brukenthal, Sibiu, 2007, în *Ars Transsilvaniae*, XX, 2010, p.123-124.
- Emil Dragnev, *O capodoperă a miniaturii din Moldova medievală. Tetraevanghelul de la Elizavetgrad și manuscrisele grupului Parisinus craecus 74*, Editura Civitas, Chișinău, 2004, în *Ars Transsilvaniae*, XX, 2010, p.125-127.
- Florian Dudaș, *Gravurile românești vechi din biserica satului Muncelu Mare (Hunedoara)*, Editura Lumina, Oradea, 2005, în *Ars Transsilvaniae*, XX, 2010, p.128-129.
- Langi Jozsef, Mihaly Ferenc, *Erdely falkepek es festett faberendezesek, I*, Budapest, f.a., în *Ars Transsilvaniae*, XX, 2010, p.130-131.
- *Középkori falkekép Erdélyben, értékmentes a Teleki László alapítvány támogatásával*, Budapest, 2008, 364 p.; în *Ars Transsilvaniae*, XXI, 2011, p.168-170.
- Călin Anghel, *Evoluția urbanistică a orașului Sebeș*, Sebeș, 2011, 296 p.; în *Ars Transsilvaniae*, XXI, 2011, p.173-174.
- Olimpia Coman-Sipeanu, *Icoane pe sticlă din patrimoniul Muzeului Astra Sibiu. Colecția Cornel Irimie*, Editura Astra Muzeum, Sibiu, 2010, 196 p.; în *Ars Transsilvaniae*, XXI, 2011, p.175-176.
- Mihaela Proca, *Un veac de artă ortodoxă în Țara Bârsei (1734+1838)*, Cuvânt înainte de Acad. Răzvan Theodorescu, București, 2011, 280 p., 92 imagini color, în *Ars Transsilvaniae*, XXII, 2012, p.192-194.
- Corina Popa, Ioana Iancovescu, *Mănăstirea Hurezi*, Editura Simetria, 2009, 296 p. în *Ars Transsilvaniae*, XXII, 2012, p.173-175.
- *A szórvány emlékei (Monumentele diasporei)*. Coordonator: Kollár Tibor, Colaboratori Áment Gellért, Bardoly István, Fotografii: Mudrák Attila, Fundația Teleki László, Budapest, 2013, 352 p. în *Ars Transsilvaniae*, XXIV, 2014, p.225-228.